Examenul national de bacalaureat 2022 Proba E. d) Chimie organică

Varianta 4

• Toate subjectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A

Itemii de la 1 la 10 se referă la compusi organici ale căror formule de structură, notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

(A) H₃C—CH₂—CH₃

$$CH_3$$
— CO — O — CO — CH_3

(D)

 NH_2

Pentru fiecare item de mai jos, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Numărul hidrocarburilor este egal cu:

a. 1;

c. 3; **d.** 4.

b. 2: 2. Contine în moleculă zece electroni neparticipanți la legături chimice:

a. (B):

c. (E);

b. (C);

d. (F).

3. Numărul compusilor organici, care au în moleculă un singur atom de carbon secundar, este:

c. 3:

b. 2;

d. 4.

4. Poate fi obținut prin adiția apei la propenă, în mediu acid, compusul:

a. (A);

c. (C);

b. (B);

d. (F).

5. Este adevărat că:

a. (B) este acetatul de etil;

c. (E) este alanil-valina;

b. (D) este propilbenzenul;

d. (F) este α -alanina.

6. Compusul organic (A):

a. are în moleculă același număr de legături covalente ca (C);

c. este omologul superior al *n*-butanului;

b. are temperatura de fierbere mai mare decât *n*-butanul;

d. se obține la hidrogenarea propenei.

7. Este adevărat că:

a. (A) este lichid, în conditii standard;

c. (E) formează la hidroliză trei aminoacizi;

b. (B) se utilizează la obtinerea acidului acetilsalicilic;

d. (F) *nu* prezintă caracter amfoter.

8. Referitor la reactia de obtinere a compusului (D), din benzen si propenă, este adevărat că:

a. are loc în CCl₄;

c. este o reactie de aditie;

d. este o reactie de substitutie.

b. are loc în prezenta Ni;

9. Au același raport masic C : H:

a. (A) si (C);

c. (D) si (E);

b. (A) si (D);

d. (D) și (F).

10. Există aceeasi cantitate de oxigen în:

a. 1 mol de (B) și 2 mol de (E); **b.** 2 mol de (B) și 1 mol de (E); **c.** 10,2 g de (B) și 17,4 g de (E);

d. 20,4 g de (B) și 8,7 g de (E).

30 de puncte

Subjectul B

Citiți următoarele enunțuri. Dacă apreciați că enunțul este adevărat scrieți, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunțului și litera A. Dacă apreciați că enunțul este fals scrieți, pe foaia de examen, numărul de ordine al enuntului și litera F.

- 1. Acetatul de vinil conține în moleculă patru elemente organogene.
- 2. Anhidrida acetică are în moleculă numai atomi de carbon primar.
- În reactia de aditie a clorului la etenă, în molecula etenei se scindează o legătură σ(sigma).
- 4. Reactia de deshidratare a 2-butanolului este o reactie de eliminare.
- 5. În reactia dintre glucoză si reactivul Fehling, glucoza are caracter oxidant.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C

- **1. a.** Unul dintre produșii de reacție obținuți la cracarea unei hidrocarburi (H) cu catena aciclică liniară saturată este propena. Știind că în molecula hidrocarburii (H), raportul atomic C_{primar}: C_{secundar} = 1:1, scrieți formula de structură a acesteia.
- **b.** Scrieți formula de structură a hidrocarburii care aparține aceleiași clase din care face parte hidrocarbura (H) si căreia i s-a atribuit cifra octanică C.O. = 100.
- c. Scrieți formula de structură a unui izomer al hidrocarburii de la *punctul b*, care are în catenă un atom de carbon asimetric.

  6 puncte
- 2. O alchină (A) are formula de structură:

$$\begin{array}{c} {\rm C}\,{\rm H}_{3} \\ {\rm C}\,{\rm H}_{3} - {\rm C}\,{\rm H}_{2} - {\rm C} \equiv {\rm C}\,{\rm -C}\,{\rm H}\,{\rm -C}\,{\rm H}_{2} - {\rm C}\,{\rm H}_{3} \\ {\rm C}\,{\rm H}_{2} \\ {\rm C}\,{\rm H}_{3} \end{array}$$

- a. Notați denumirea științifică (I.U.P.A.C.) a alchinei (A).
- b. Scrieți formula de structură a unei alchine (B), izomeră cu (A), care are în moleculă trei atomi de carbon primar.

3 puncte

3. Scrieți ecuația reacției de ardere a metanului.

2 puncte

4. O probă de metan se supune arderii în oxigen. În amestecul supus arderii, metanul și oxigenul sunt în raport molar 1 : 4. Știind că apa formată în urma reacției de ardere este sub formă de vapori, calculați raportul dintre numărul de moli de gaze din amestecul inițial, (n₁) și numărul de moli de gaze din amestecul obținut în urma arderii, (n₂). **3 puncte**

5. Notați o proprietate fizică a metanului, în condiții standard.

1 punct

Subjectul D

- **1.** Scrieți ecuațiile reacțiilor de nitrare a benzenului, cu amestec sulfonitric, pentru obținerea nitrobenzenului și a 1,3-dinitrobenzenului. Utilizati formule de structură pentru compusii organici. **4 puncte**
- 2. În urma nitrării a 23,4 kg de benzen cu amestec sulfonitric s-a format un amestec organic de reacție în care nitrobenzenul, 1,3-dinitrobenzenul și benzenul nereacționat sunt în raport molar 7 : 2 : 1. Calculați cantitatea de acid azotic care s-a consumat în procesul de nitrare a benzenului, exprimată în kilomoli.

  4 puncte
- 3. Notați două utilizări ale naftalinei.

2 puncte (25 de puncte)

SUBIECTUL al III-lea Subiectul E

- 1. Se consideră schema de transformări:
  - (I) $CH_3OH + O_2 \longrightarrow a + b$
  - (II) $CH_3CH_2OH + O_2 \xrightarrow{mycoderma\ aceti} A + H_2O$
  - (III) $A + CaO \longrightarrow B + H_2O$

Scrieți ecuațiile reactiilor din schema de transformări. Utilizati formule de structură pentru compusii organici.

6 puncte

2. Scrieți ecuația reacției dintre acidul etanoic și hidrogenocarbonatul de sodiu.

2 puncte

3. O probă de 2,52 g de hidrogenocarbonat de sodiu este tratată cu cantitatea stoechiometrică de acid etanoic. Determinați volumul de gaz degajat, exprimat în litri, măsurat în condiții normale de temperatură și de presiune.

3 puncte

- **4.** Un săpun de potasiu are formula de structură $CH_3 (CH_2)_n COO^*K^+$ și raportul masic $C_{secundar}$: O = 6: 1. Determinați numărul atomilor de carbon din formula de structură a săpunului. **3 puncte**
- 5. Notati o utilizare a glicerinei.

1 punct

Subjectul F

- **1.** La hidroliza totală a 0,4 mol dintr-o peptidă simplă (P) s-au obținut 213,6 g de α-alanină. Determinați masa de apă consumată la hidroliza totală a peptidei (P), exprimată în grame. **3 puncte**
- 2. a. Scrieți ecuația reacției dintre glucoză și reactivul Tollens. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
- **b.** O soluție de glucoză cu volumul 2 L și concentrația 0,2 M se tratează cu reactiv Tollens, în exces. Determinați masa de argint formată, exprimată în grame. **5 puncte**

3. Notați două proprietăți fizice ale glucozei, în condiții standard.

2 puncte

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Na- 23; Ag- 108.

Volumul molar (conditii normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.